პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური
კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა
და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту
при Совете Министров ГССР
и республиканского Совета профсоюзов

№ 47 (7608)
6 მარტი,
სამშაბათი.
1984 წ.

ფასი 3 კაპ.

გაზეთი გამოდის
1934 წლის
13 აპრილიდან

ნომერში:

● ჭადრაკის დედოფალი ინდოეთში
(1-ლი გვ.)
● უკრაინელებმა გულთბილად მიგვიღეს
(მე-3 გვ.)
● როგორი თაობა მოდის ჭიდაობაში?
(მე-3 გვ.)
● ხვალ დიდი საფეხბურთო დღეა
(მე-4 გვ.)
● ფინალის მიღმა აღმოჩნდნენ
(მე-4 გვ.)

მოგზაურობა ჭადრაკის სამშობლოში

გუშინწინ ინდოეთიდან თბილისში დაბრუნდა მსოფლიო ჩემპიონი მაია ჩიბურდანიძე. როგორც ცნობილია, მან გაიმარჯვა მოჭადრაკე ვაჟთა ტრადიციულ საერთაშორისო ტურნირში, რომელსაც დელი მასპინძლობდა.

„ლელოს" კორესპონდენტი ესაუბრა მაია ჩიბურდანიძეს.

— ტურნირს, რომელიც ინდოეთის დედაქალაქში, საბჭოთა მეცნიერებისა და კულტურის ცენტრის ბოტვინიკის სახელობის „საჭადრაკო" კლუბში ჩატარდა, შარშან მიეცა დასაბამი — თქვა მაიამ. — მეორე ტურნირში მხოლოდ 12 მონაწილე ვიყავით: სამი საბჭოთა მოჭადრაკე — ედუარდ გუფელდი, გენადი კუზმინი, მე, ბულგარელი დიდოსტატი სპასოვი და რვა უძლიერესი ინდოელი საერთაშორისო ოსტატი. ყველანი კომფორტაბელურ სასტუმრო „ჯანპატში" ვცხოვრობდით, ვთამაშობდით იქვე

ახლოს მდებარე საბჭოთა კულტურის ცენტრის დარბაზში. შეჯიბრებამ 16 თებერვლიდან 1 მარტამდე გასტანა. რეგლამენტი მკაცრი გვქონდა. დილით ვამთავრებდით გადადებულ პარტიებს, ნასადილევს კი მორიგი ტური იწყებოდა. მაყურებელი მრავლად გვყავდა. გაზეთები ფართოდ აშუქებდნენ სპორტულ ბრძოლას. ერთ-ერთში ჩემი ვრცელი ინტერვიუც დაიბეჭდა.

თავიდანვე დავწინაურდი. ერთ ხანს მხოლოდ ინდოელი პარამეშვარანი მიწევდა მეტოქეობას. საბოლოოდ 7,5 ქულით I ადგილი დავიკავე. მოვიგე ოთხი პარტია (გუფელდთან, ინდოეთის ჩემპიონ ტიპსისთან, ჩოდრისთან, მიტრაკანტთან) და შვიდი ყაიმით დავამთავრე. 7-7 ქულით II-III ადგილები გაიყვეს პარამეშვარამამ და ტიპსისმა, 6,5 ქულით მეოთხე იყო კუზმინი, გუფელდმა და სპასოვმა 6-6 ქულით V-VI ადგილები დაიკავეს.

ინდოელი ოსტატები ძლიერად და პროფესიულად თამაშობენ. მაგალითად, ბარუამ შარშანწინ ლონდონის საერთაშორისო ტურნირში კორჩნოის მოუგო. ინდოეთის ნაკრებმა აზიის პირველობაში III ადგილი დაიკავა ჩინეთისა და ფილიპინების შემდეგ, თუმცა ინდოეთს ჯერ არა ჰყავს თავისი დიდოსტატები.

დიდოსტატის ნორმად 8,5 ქულა იყო დაწესებული. ფინიშზე ბარუასთან თითქმის მოსაგები პარტია ვერ მოვიგე და ნორმატივის შესრულების შესაძლებლობაც დავკარგე.

მასპინძელთა მხრიდან დიდ სითბოს ვგრძნობდი. გაზეთები მხოლოდ სახელით მიხსენიებდნენ, თავისიანად მიმიჩნევდნენ, რადგან მაია ინდური სახელი ყოფილა. ერთხელ ქალთა კოლეჯშიც მიმიწვიეს, სადაც ჭადრაკის მოყვარულ გოგონებს თავიანთი კლუბი აქვთ.

დიდი შთაბეჭდილება დატოვა ჩემზე ინდოეთის პრემიერ-მინისტრის ქალბატონ ინდირა განდის მიღებამ. იგი მოგვესალმა ტურნირის მონაწილეებს. მერე სიტყვა მე გადმომცა. მე ვთქვი, რომ საამაყოა პირველი პრიზის მოპოვება ვაჟთა ტურნირში, თანაც ჭადრაკის სამშობლოში. დამსწრეთ ჩემი შთაბეჭდილებები გავუზიარე. ისიც ვთქვი, კიდევ ჩამოვალ თუ ინდოელი ოსტატები შემდეგშიც ასე რაინდულად მომეპყრობიან-მეთქი. როცა ჭადრაკის პოპულარობაზე ვლაპარაკობდი, აღვნიშნე, რომ კარგი იქნება, თუ ინდოეთის სასკოლო პროგრამაში ჭადრაკს შეიტანენ. ამაზე ქალბატონმა ინდირა განდიმ შენიშნა: ღრმად ჩამაფიქრა თქვენმა წინადადებამო.

ინდოეთში პირველად გახლდით და მდიდარი შთაბეჭდილებები დამრჩა. მთავარი, რაც ცხადად ვიგრძენი, გახლავთ ის, რომ ინდოელები გულწრფელ პატივს სცემენ ჩვენს ქვეყანას და ჩვენი ცხოვრების ყველა სფერო აინტერესებთ.

* * *

სურათზე: მსოფლიო ჩემპიონი ჭადრაკში, დიდოსტატი მაია ჩიბურდანიძე.

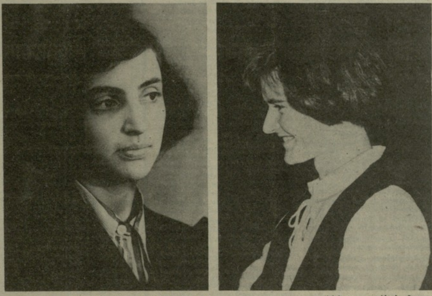

ფინალი: ბრძოლა უშეღავათო იქნება

დღეს, 6 მარტს, სოჭში გაიხსნება პრეტენდენტთა ფინალური მატჩი ირინა ლევიტინასა და ლიდია სემიონოვას შორის. გამარჯვებული მოჭადრაკე აგვისტოს დამდეგს შეხვდება მსოფლიო ჩემპიონს მაია ჩიბურდანიძეს.

ერთ სატელევიზიო ინტერვიუში მაია ჩიბურდანიძემ თქვა, რომ მისთვის სულერთია ვისთან მოუწევს მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულის დაცვა — ირინა ლევიტინასთან. თუ ლიდია სემიონოვასთან. მე მაინც უნდა მოვიგო მატჩი.

რა თქმა უნდა, ჩემპიონისთვის სულერთი არ არის ვის შეხვდება, მაგრამ არც არჩევანის უფლება აქვს, უფრო სწორად, მასზე არ არის დამოკიდებული, ვინ მოიპოვებს პრეტენდენტის საგზურს.

ლევიტინა და სემიონოვა ძლიერი და ამავე დროს სხვადასხვა სტილის მოჭადრაკეები არიან. ცხადია, ნიჭით, შემართებით და მრწამსითაც განსხვავდებიან.

ლენინგრადელი ირინა ლევიტინა (დაიბადა 1954 წლის 8 ივნისს) 18 წლის ასაკში უკვე სსრ კავშირის ჩემპიონი იყო. ეს ტიტული მან კიდევ სამჯერ — 1978, 1979 და 1980 წლებში მოიპოვა. სსრ კავშირის ნაკრების შემადგენლობაში ორჯერ (1972, 1974 წწ) მონაწილეობდა ქალთა საჭადრაკო ოლიმპიადაში. ორჯერ იყო პრეტენდენტი. 1975 წელს ფინალამდეც კი მიაღწია. 22 წლის საერთაშორისო დიდოსტატი გახდა.

კიეველი ლიდია სემიონოვას (დაიბადა 1951 წლის 22 ნოემბერს) უფრო მოკრძალებული სპორტული ბიოგრაფია აქვს. სსრ კავშირის ჩემპიონატში პირველად 1969 წელს ითამაშა. ქვეყნის ჩემპიონი მხოლოდ ერთხელ, 1978 წელს გახდა. საერთაშორისო დიდოსტატის ტიტული 1982 წელს მიიღო ბად-კისინგენში (გფრ) გამართულ საზონათშორისო ტურნირში გამარჯვების შემდეგ. პრეტენდენტთა მატჩში იგი პირველად მონაწილეობს.

ლევიტინა ფართო დიაპაზონის მოჭადრაკეა. მდიდარია მისი შემოქმედებითი პალიტრა: თამამად თამაშობს რთულ პოზიციებს, არ ერიდება მწვავე ტაქტიკურ ბრძოლას, არ გააჩნია მეტოქის შიშის გრძნობა. აქამდე ნაკლებ ყურადღებას აქცევდა სადებიუტო მომზადებას, მაგრამ მეოთხედ და ნახევარფინალურ მატჩებში ნ. გაფრინდაშვილთან (მოუგო ანგარიშით 6:4) და ნ. ალექსანდრიასთან (7,5:6,5) საუცხოო მომზადება გამოავლინა. ირინას არ უყვარს ენდშპილში თამაში. როგორც სპორტსმენი ნებისყოფიანი და რისკიანია, მაგრამ ერთი ნაკლი მაინც აქვს: ხშირად ხვდება ცაიტნოტში, რასაც ბევრჯერ ზიანი მოუტანია მისთვის.

სემიონოვა პოზიციური სტილით თამაშობს. შეუპოვარია, აქვს მტკიცე ხასიათი. ამიტომ არცაა გასაკვირი, ყოველ პარტიაში ფუტკარივით რომ შრომობს . შესაშური მოთმინებით აკეთებს თავის საქმეს. უჩვეულო სიდინჯე გამოიჩინა ლიდიამ მეოთხედფინალურ მატჩში მ. მურეშანთან (მოიგო ანგარიშით 5,5:4,5), უკიდურესობამდე დაძაბულ ბრძოლაში შეძლო უფრო ძლიერი მეტოქის ნ. იოსელიანის დამარცხება (გაიმარჯვა ანგარიშით 5,5:4,5).

ამ მოკლე მიმოხილვიდან ჩანს თუ ვისთან უფროა მოსალოდნელი მაია ჩიბურდანიძის შეხვედრა.

მსოფლიო ჩემპიონი ამბობს:

— ლევიტინა ძლიერი დიდოსტატია, მაგრამ სემიონოვაც ანგარიშგასაწევია. მას უფრო მტკიცე ნერვები აქვს, უფრო შეუპოვარიცაა. მათი ბრძოლა, ვფიქრობ, მეტად საინტერესო იქნება.

და აი, დღეს, სოჭის სასტუმრო „ჟემჩუჟინაიას" კონფერენც-დარბაზში გაიხსნება პრეტენდენტთა ფინალური მატჩი. ხვალ, 7 მარტს კი ორთაბრძოლის მთავარი მსაჯი, მოსკოველი საერთაშორისო არბიტრი ვერა ტიხომიროვა პრეტენდენტებს პირველი პარტიის სათამაშოდ მოუხმობს.

მეტოქეებმა ურთიერთობა 12 პარტიაში უნდა გაარკვიონ. გამარჯვებულად გამოცხადდება ის, ვინც ადრე მოაგროვებს 6,5 ქულას. შეხვედრის ყაიმით (6:6) დამთავრების შემთხვევაში კიდევ ოთხი დამატებითი პარტია გათამაშდება. თუ ვერც ამ შეხვედრებმა გამოიღო შედეგი, მსოფლიო ჩემპიონის მეტოქეს კენჭისყრა დაასახელებს.

ლევიტინას სეკუნდანტია ოსტატი პაველ კონდრატიევი (ლენინგრადი), სემიონოვასი — დიდოსტატი გენადი კუზმინი (ვოროშილოვგრადი).

დიდოსტატები აქამდეც ბევრჯერ შეხვედრიან ერთმანეთს. ლევიტინამ თქვა, რომ უჭირს გაიხსენოს ზუსტი ანგარიში. მაგრამ, ჩემი აზრით, უპირატესობა ლიდიას მხარეზე უნდა იყოს.

რა თქმა უნდა, წინანდელი შეხვედრების ანგარიშმა არ შეიძლება გავლენა იქონიოს მათ მატჩზე. ამ დონეზე ისინი პირველად ხვდებიან ერთმანეთს. ამიტომ ჭადრაკის სამყარო მათგან უშეღავათო და დაძაბულ ბრძოლას მოელის.

თენგიზ გიორგაძე.

სურათებზე: ირინა ლევიტინა (მარცხნივ) და ლიდია სემიონოვა.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

ორი ჩემპიონი ჩვენი რესპუბლიკიდან

ოსლოში, ნორვეგიის დედაქალაქში, დამთავრდა საერთაშორისო შეჯიბრება კლასიკურ ჭიდაობაში „პერ გიუნტის თასზე". საბჭოთა სპორტსმენებმა 8 წონით კატეგორიაში პირველი ადგილები დაიკავეს.

ფინალურ შეხვედრებში თავი გამოიჩინეს სსრ კავშირის ხალხთა VIII საზაფხულო სპარტაკიადის ჩემპიონმა, სარანსკელმა რაფაილ ნასიბულოვმა (68 კგ-მდე), 1983 წლის მსოფლიო ჩემპიონებმა, მოსკოველმა მიხეილ მამიაშვილმა (74 კგ-მდე), ქუთაისელმა თეიმურაზ აფხაზავამ (82 კგ-მდე) და ვიტებსკელმა იგორ კანიგინმა (90 კგ-მდე); მოსკოველმა ევგენი არტიუხინმა (100 კგ-ს ზევით), მსოფლიოს ექს-ჩემპიონმა, რუსთაველმა თემურ ყაზარაშვილმა (48 კგ-მდე), 1983 წლის თასის მფლობელმა, მინსკელმა კამანდარ მაჯიროვმა (62 კგ-მდე) და კიროველმა ვასილი ფომინმა (57 კგ-მდე).

ინფორმაცია

მძლეოსნობა

წარმატება საკავშირო ტურნირში

წარმატებით იასპარეზეს მოსკოვში, ცსკა-ს მანეჟში გამართულ შეჯიბრებაზე ჩვენმა მძლეოსნებმა. საბჭოთა არმიისა და სპორტსაზოგადოება შრომითი რეზერვების ცენტრალური საბჭოს პირველობაზე 200 მ დისტანცია ყველაზე სწრაფად გაირბინა ბესიკ გოცირიძემ (მწვრთნელი ევგენი გაგუა) — 21,2. მეორე იყო საბჭოთა კავშირის ნაკრების წევრი თბილისელი ალი ალიევი (მწვრთნელი ანატოლი ანდრეევი) — 21,3. ალიევმა 400 მეტრზეც გამოიჩინა თავი. შედეგით 47,5 წამი მან II ადგილი დაიკავა ამ ყველაზე გრძელ სპრინტერულ დისტანციაზე.

გმირ მთამსვლელთა ხსოვნას

უბედურმა შემთხვევამ იმსხვერპლა გამოჩენილი ქართველი მთამსვლელი სპორტსმენები. მაგრამ სანამ დაიღუპებოდნენ, მათ გმირობა ჩაიდინეს: ზამთრის პირობებში დალაშქრეს უშბა. მარშრუტი, რომლითაც მათ გაიარეს, კიდევ ერთი დასტურია მწვერვალების დამპყრობ გმირთა მაღალი კლასისა. უბედურება დალაშქრული მწვერვალიდან დაბრუნებისას დაატყდათ თავს. ლოდად გვაწევს გულზე ამ დანაკლისის სიმძიმე.

ჩვენი მთიანეთი — საბჭოთა ალპინიზმის აკვანი, მუდამ ძლიერი სულის მთამსვლელებს შობდა. სწორედ ასეთი იყო მამაცთა ექვსეულიდან თითოეული.

ჯგუფის წევრთაგან ყველაზე უხნესს გიორგი შალვას ძე ზუმბაძეს მოპოვებული ჰქონდა სსრ კავშირის ჩემპიონის, ჩვენი ქვეყნის შეიარაღებული ძალების ჩემპიონის ტიტულები, არაერთგზის იყო უდიდეს საკავშირო შეჯიბრებათა პრიზიორი. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტზე სამეცნიერო-კვლევით მუშაობას იგი უნარიანად უხამებდა საწვრთნელო საქმიანობას ამ სასწავლებლის მთამსვლელობის სექციაში.

ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთი საუკეთესო მეკლდეური ირაკლი ალექსის ძე გელდიაშვილი მთელი არსებით იყო ჩაბმული ამ ვაჟკაცურ სპორტში, იგი საქართველოს ა. ჯაფარიძის სახელობის ალპური კლუბის ინსტრუქტორ-მეთოდისტად მუშაობდა. მას დამთავრებული ჰქონდა მთამსვლელობის ინსტრუქტორთა საკავშირო სკოლა, არაერთგზის მოუპოვებია ჩვენი ქვეყნის პირველობათა უმაღლესი ჯილდოები, დალაშქრა მწვერვალები ცნობილ საზღვარგარეთელ მთამსვლელებთან ერთად, შეყვანილი იყო სსრ კავშირის ნაკრები გუნდის შემადგენლობაში.

მთელი თავისი სიცოცხლე დაუკავშირა მთას მისმა თანაგუნდელმა ამხანაგმაც საქართველოსა და ქვეყნის ნაკრებში მურად გიორგის ძე ჰიჰინაძემ. იგი ორჯერ დაეუფლა სსრ კავშირის ჩემპიონის მაღალ წოდებას, მოპოვებული ჰქონდა სხვადასხვა ღირსების მედლები უდიდეს შეჯიბრებებში, მუშაობდა ქუთაისის საკონტროლო-სამაშველო ტურისტული სამსახურის ხელმძღვანელად.

მთამსვლელთა წრეებში კარგად იცნობდნენ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზოგადი ფიზიკის კათედრის ასისტენტს დავით ივანეს ძე თარხნიშვილსაც. მის აქტივშია გამარჯვება სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ჩემპიონატზე, საკავშირო პირველობებში მოპოვებული საპრიზო ადგილები, ოთხგზის დალაშქრა ჩვენი ქვეყნის უმაღლესი წერტილი — კომუნიზმის პიკი. მან კარგად იცოდა უცხო ენა, წლების მანძილზე მუშაობდა მთამსვლელთა საერთაშორისო ბანაკების ინსტრუქტორ-მეთოდისტად.

დიდ იმედებს ამყარებდნენ სპეციალისტები ამ ცნობილ მთამსვლელთა უფრო ახალგაზრდა ამხანაგებზეც. „საქლიფტმონტაჟის" მემონტაჟე დავით შალვას ძე კობახიძე დაჯილდოებული იყო სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ჩემპიონატის ოქროს, ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლებით. ჯგუფის ყველაზე ახალგაზრდა წევრმა—საქართველოს ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტის სტუდენტმა გია გიორგის ძე ტუშურმაც მოასწრო მნიშვნელოვანი წარმატების მოპოვება — მესამე ადგილი დაიკავა სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ჩემპიონატზე.

მშობელი მთების ტრფიალთ — ამ ვაჟკაცებს მიაჩნდათ, რომ მოვალენი არიან კიდევ უფრო მეტად გაუთქვან სახელი ქართულ მთამსვლელობას. მათ მარტოოდენ კავკასიონის მწვერვალები როდი მოუთოკავთ — ტიან-შანისა და პამირის ცადაწვდილ მთებს ახსოვთ მათი რეკორდული ასვლები. ისინი ღირსეულად განაგრძობდნენ სახიქადულო ქართველი ალპინისტების საქმეს და თავადაც ზრდიდნენ ალპინისტთა ახალგაზრდა ცვლას.

მწარეა იმის შეგნება, რომ საქართველომ დაჰკარგა შესანიშნავი მამულიშვილები, ჩვენმა მთამსვლელობამ — სწორუპოვარი ოსტატები, ახლობელ-ნათესავებმა — მზრუნველი მამები და შვილები, მოწაფეებმა — ბრწყინვალე დამრიგებლები. მაგრამ მთასთან ჭიდილში დაღუპული ვაჟკაცები ამ გლოვის დღეებშიც განაგრძობენ მთელი თავიანთი ცხოვრების საქმეს — რაზმავენ ადამიანებს, სცდიან მათ სიმტკიცეს, მედგრობას, ერთგულებას. როცა უბედურება მოხდა და მთიდან მოწყვეტილ მთამსვლელთა საძებრად გაეშურნენ, ყველა, ვინც ამ ძებნაში მონაწილეობდა — სამაშველო ჯგუფების წევრები, სვანეთის მცხოვრებნი, რესპუბლიკის საზოგადოებრიობა — თავდადებით, მართლაცდა თავდაუზოგავად მოქმედებდნენ. ეს იყო მათი უკანასკნელი ვალი დაღუპულ ამხანაგთა წინაშე.

აღარ არიან, მაგრამ მათი დიდი და ნათელი ხსოვნა მარად დარჩება მშობელ მთას და ყველას, ვინც მათ იცნობდა.

ე. ა. შევარდნაძე, გ. დ. გაბუნია, გ. ნ. ენუქიძე, ო. ე. ჩერქეზია, ს. ე. ხაბეიშვილი, გ. ზ. ენდელაძე, ვ. გ. ლორთქიფანიძე, მ. ა. ასლანიკაშვილი, ი. ნ. კარტოზია, რ. ა. გოგლიძე, ს. ს. ცაიშვილი, ვ. დ. შუგლაძე, ო. ი. ეჯიბაძე, თ. გ. ბაქანიძე, შ. ნ. გაბისიანი, ო. ნ. ერქომაიშვილი, ნ. ა. კანკავა, შ. მ. მირიანაშვილი, გ. ი. ქართველიშვილი.

შიგ გამოა

> „ნეტა რა ზნე სჭირს სიკვდილსა
> ვერ მიპხვდა ჩვენი გონება —
> შიგ გამოარჩევს ვაჟკაცსა,
> რომელიც მოეწონება".
>
> ხალხური.

საქინფორმის ცნობიდან: „სვანეთში უშბის დაპყრობის დროს დაიღუპა რესპუბლიკის ნაკრები გუნდის ალპინისტთა ჯგუფი. სამაშველო-საძიებო ოპერაციების დროს იპოვეს სამი სპორტსმენის — გ. ზუმბაძის, მ. ჰიჰინაძის და გ. ტუშურის გვამები, ხოლო დანარჩენი სამი მთამსვლელის — დ. თარხნიშვილის, ი. გელდიაშვილის, დ. კობახიძის ძებნა გრძელდება".

ამ სამწუხარო ამბავმა ელვის სისწრაფით შემოიარა საქართველოს მთა-ბარი, ქვეყანა დაალონა თავისი შვილების უბედურებამ, გოროზი მწვერვალისკენ — უშბისკენ მიახედა დიდი და პატარა, კაცი და ქალი...

1889 წლის 14 მაისს გაზეთი „ივერია" წერდა: „ყველა მოგზაურნი, რომელნიც კი სვანეთში ყოფილან, ერთის ხმით სწერენ და ამბობენ, რომ მთელს კავკასიაში მაგისთანა დიდებული, ლამაზი და თავისებური მთა არ მოიპოვებაო და სხვა რომ არა იყოს-რა საინტერესო სვანეთში, მარტო იმისთვის ღირს იქ წასვლა, რომ ამ მთას შეხედოს და ისიამოვნოს „ადამიანმაო".

ჩვენი საუკუნის ოცდაათიან წლებამდე უცხოელმა ალპინისტებმა ორმოცდაათჯერ მაინც სცადეს უშბაზე ასვლა, მაგრამ მიზანს მხოლოდ ოთხჯერ მიაღწიეს. 1934 წლის 31 აგვისტოს ქართველმა მთამსვლელებმა — ალიოშა ჯაფარიძემ, იაგორ კაზალიკაშვილმა და გიო ნიგურიანმა ხუთი დღის შეუპოვარი ბრძოლის შემდეგ დაიპყრეს უშბის მწვერვალი.

უშბა არა მარტო კავკასიონის, არამედ პლანეტის უძნელეს მწვერვალთა სიაში შედის და მასზე ასვლას მხოლოდ აკადემიურად დაოსტატებული სპორტსმენი თუ მოახერხებს. სწორედ ასეთი სპორტსმენებით იყო დაკომპლექტებული საქართველოს ნაკრები გუნდი, მათ უმრავლესობას უდიდესი გამოცდილება ჰქონდა მიღებული კავკასიონისა და პამირის მწვერვალებზე.

1934 წელს გაბრიელ, ბექნუ და ბესარიონ ხერგიანები, ჰიჰიკო ჩართოლანი და მაქსიმე გვარლიანი უშბაზე ახალი გზით — აღმოსავლეთის კონტრფორსით ავიდნენ. მაშინ დაერქვა ამ გზას გაბრიელ ხერგიანის მარშრუტი.. ეს მარშრუტი აირჩიეს 22 თებერვლის ასვლის მონაწილეებმაც, არჩევანი კი იმან განაპირობა, რომ ზამთრის პირობებში გულის მყინვარის მხრის კონტრფორსი ყველაზე უხიფათოდ ითვლება — ქვათაცვენა და ზვავები უფრო იშვიათია.

მაგრამ ზამთარი მაინც ზამთარია... ორმოცგრადუსიანი ყინვა, მუდმივად მოთარეშე, გამჭოლი ქარები, მწირი, კუდმოკლე დღე, სამუშაო დროს რომ ამცირებს, ასვლას კი ახანგრძლივებს... ხშირად გზა ბრმად, ხელის ცეცებით უნდა გაიკვლიო, პალოების ჩასარჭობად გამოსადეგი ბზარები თოვლს ამოუვსია, ყინულს გადაუგლესია, რუკაზე ზვავის აღმნიშვნელ სიმბოლოებს აზრი დაჰკარგვიათ, ერთი სიტყვით, ზამთარი ახალი დიასახლისივით ყველაფერს ადგილს უცვლის, მარშრუტს თავის ნებაზე ალაგებს...

დიდი ხანია, რაც მაღალი კლასის სპორტსმენებისთვის ზამთრის ასვლები ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა — ჯერ კიდევ 1939 წელს მოეწყო ზამთრის ასვლა მწვერვალ ჯიმარაზე. 1970 წელს წლევანდელი ჯგუფის რამდენიმე წევრმა ზამთარში სცადა უშბაზე ასვლა, მაგრამ მათ მხოლოდ კედლამდე მიაღწიეს და უამინდობის გამო უკან დაბრუნდნენ. წელს, 23 იანვარს, სსრ კავშირის ნაკრები გუნდის წევრებმა, რომელთა შორის ირაკლი გელდიაშვილი და მურად ჰიჰინაძეც იყვნენ, შხელდა დალაშქრეს. წელსვე, 12 თებერვალს, ლენინგრადელმა მთამსვლელებმა მოაწყვეს შხელდის ტრავერსი, ორი კვირის შემდეგ კი საბჭოთა ალპინისტები შუროვსკის პიკზე ავიდნენ.

22 თებერვლის ასვლის მონაწილენი ორ ჯგუფად გაიყვნენ. მეორე ჯგუფის შემადგენლობაშიც იყვნენ სპორტის ოსტატები რ. გიუტაშვილი, დ. შარაშენიძე, დ. ბაქანიძე, ჯ. ქელეხსაშვილი და თ. შარაშენიძე.

პირველი ჯგუფის შემადგენლობა კი ასეთი გახლდათ:

სპორტის ოსტატი გიორგი ზუმბაძე (დაბადებული 1941 წელს).

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ (1964 წ.) მუშაობდა ჯერ იმავე ფაკულტეტის ნახევარგამტართა ფიზიკის პრობლემური ლაბორატორიის უფროს ინჟინრად, მერე კი — დაბალი ტემპერატურების ფიზიკის სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიის მეცნიერ-მუშაკის თანამდებობაზე. იყო შესანიშნავი კლდეზე მცოცავი და უნივერსიტეტის მთამსვლელთა სექციის მწვრთნელი. კავკასიონზე, პამირზე და ტიან-შანში დაპყრობილი ჰქონდა რამდენიმე ათეული ურთულესი მწვერვალი. 1968 წელს სამხრეთ უშბაზე აღმოსავლეთ კედლით ასვლისათვის გ. ზუმბაძეს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ჩემპიონის ტიტული მიენიჭა და ოქროს მედალი გადაეცა; 1971 წელს მწვერვალ ტიტოუ-ბაშის დაპყრობისათვის მიეკუთვნა პირველი ადგილი და ოქროს მედალი; 1974 წელს მწვერვალ შუროვსკიზე ასვლისათვის — პირველი ადგილი და ოქროს მედალი; 1976 წელს საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატში ტიან-შანის მწვერვალ ჯიგიტის დაპყრობისათვის — პირველი ადგილი და ოქროს მედალი; 1977 წელს ცენტრალურ პამირში აბალაკოვის პიკზე ჩრდილოეთის კედლით ასვლისათვის — მეორე ადგილი და ვერცხლის მედალი; 1983 წელს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ჩემპიონატში უშბის დაპყრობისათვის — მეორე ადგილი და ვერცხლის მედალი.

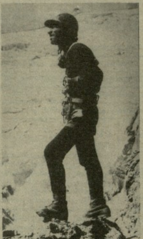

სპორტის ოსტატი ირაკლი გელდიაშვილი (1948 წ.)

1964 წლიდან ვარჯიშობდა თბილისის განათლების სამმართველოს მოზარდ მთამსვლელთა სპორტულ სკოლაში. აქ მან თავი გამოიჩინა როგორც შესანიშნავმა კლდეზე მცოცავმა. სკოლის დამთავრების შემდეგ კვლავ განაგრძო ვარჯიში და სტუდენტობის პერიოდშივე გახდა სა-

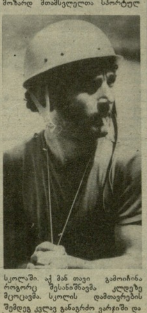

ბჭოთა კავშირის ჩემპიონი მ
ურობაში.

1971 წელს დაამთავრა საქ
ლოს სახელმწიფო ფიზიკურ
ტურის ინსტიტუტი. იყო ს
კავშირის 1969 წლისა და საქ
ლოს მრავალგზის ჩემპიონი
ეურობაში.

განხორციელებული აქვს
ასვლა კავკასიონისა და პამირ
რვალებზე, რომელთა შორის
მდე უმაღლესი კატეგორიის
გარდა, შესრულებული აქვს
ნიმე ასვლა საზღვარგარეთელ
ებთან ერთად.

განსაკუთრებით აღსანიშნ
კავშირის ჩემპიონატებში მ
მოპოვებული შედეგები: 197
— პირველი ადგილი და ოქ
დალი ტექნიკურ ასვლათა
(ზუგვანდის სარკე, აღმოს
შვეული კედლით); 1981 წ
მეორე ადგილი და ვერცხლ
ალი ტექნიკურ ასვლათა
(კიუკიურტლუ დასავლეთი კ
1982 წელს — მეორე ადგ
ვერცხლის მედალი ჰაუხებ
ში მწვერვალ „დავით აღმა
ლზე", ასვლისათვის (ჩრდილ
კედლით).

1983 წელს — პამირში მეს
გილი და ბრინჯაოს მედალი
ლლო ტექნიკურ კლასში.

სპორტის ოსტატი მურად
ნაძე (1946 წ.).

1976 წელს დაამთავრა საქ
ლოს სახელმწიფო ფიზიკურ
ტურის ინსტიტუტი. ამავე წ
მუშაობდა ქუთაისში ტური
მაშველო სამსახურის უფრო
ვკასიონზე, პამირსა და ტია
დაპყრობილი ჰქონდა ასამდე
რვალი, უმეტესობა უმაღლ
ტეგორიის სირთულისა. ნოვ
რსკის უნივერსიტეტში სწავლ
რიოდში ადგილობრივ მთა
ლებთან ერთად განხორციელ
აქვს სხვადასხვა სირთულის
ბი: მწვერვალი „ალკკ 40
ენგელსის პიკის ტრავერსი დ
1972 წელს არმიის სპორტულ
ბის ნაკრებთან ერთად „კომ
მიის პიკის" დაპყრობისათვ
კუთვნა მესამე ადგილი და ბ

ოს მედალი; 1976 წელს მწ
ჯიგიტზე ჩრდილო-დასავლე
დლით ასვლისათვის — პი
ადგილი და ოქროს მედალი;
წელს მწვერვალ აბალაკოვის
ილოეთის კედლით დაპყრობ
— მეორე ადგილი და ვერცხლ
დალი; 1979 წელს მწვერვალ
ჯიკეთის სახელმწიფო უნივე
ტის" აღმოსავლეთის კედლ
გვანდის სარკე) დაპყრობისათ
პირველი ადგილი და ოქრო
ალი; 1981 წელს კიუკიურტლ
სავლეთის კედლით დაპყრო
ვის — მეორე ადგილი და ვე
ის მედალი; 1982 წელს მწ
„დავით აღმაშენებლის" ჩრდ
ეთის კედლით დაპყრობისათ
მეორე ადგილი და ვერცხლ
ალი; 1983 წელს პამირში „
ვალ 6100"-ზე აღმოსავლეთ
დლით ასვლისათვის — მესა
გილი და ბრინჯაოს მედალი.

მომავალი ოლიმპიადის პრობლემები

ლოს-ანჯელესის ოლიმპიურ თამაშებში ერთ-ერთი რთული პრობლემა იქნება მონაწილეთა, ჟურნალისტთა და ტურისტთა უზრუნველყოფა ტრანსპორტით. ლოს-ანჯელესი უზარმაზარი ქალაქია, სადაც 3,5 მილიონი ავტომობილი და უთვალავი ავტოსტრადაა. ცხადია, ასეთ ქალაქში მოძრაობამ კაცი შეიძლება გააგიჟოსო, — წერს ჟურნალ „კონტინენტალ სპორტსში" ამ ჟურნალის მთავარი რედაქტორი ფ. კიდანე.

მომავალი ოლიმპიადის დედაქალაქში შეუძლებელია საგანგებო გზების გამოყოფა ოლიმპიური ტრანსპორტისათვის, როგორც მოსკოვში გაკეთდა. ადგილობრივი მოსახლეობისათვის ასპარეზობის დღეებში რაიმე განსაკუთრებული შეზღუდვა დაწესებული არ იქნება. ეს უნებურად ბადებს ეჭვს: შეძლებენ კი ქალაქის ხელისუფალნი სხვადასხვა სარბიელისკენ მიმავალ ძირითად გზებზე შეუფერხებელი მოძრაობა უზრუნველყონ?

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მეტად დიდი გადასახადი იქნება დაწესებული მანქანების იჯარისა და სადგომისათვის. რამდენიმე მაგალითი: საერთო სადგომზე მანქანის გაჩერებისათვის მსურველმა უნდა გადაიხადოს 250 დოლარი, პრესცენტრთან — 300 დოლარი, ფრენბურთის სტადიონთან — 70, კალათბურთის სტადიონთან — 195 და ა. შ.

ამერიკელებს წინასწარ აქვთ გაანგარიშებული, სად შეიძლება მეტი მოგება ნახონ. ისინი სიხარულით შეხვდებიან ყველას, ვინც ფულს გადაიხდის ყოველგვარ მომსახურებაში. „თუ ფული გაქვთ — კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება; თუ ფული არა გაქვთ, დაიხურეთ ქუდი და მიბრძანდით", — ასე ამთავრებს თავის წერილს ფ. კიდანე. (საკდესი).

ს ვაჟკაცსა...

ის ოსტატი დავით თა-
ლი (1947 წ.).

ებით დაამთავრა საშუალო
მდეგ კი თბილისის სახე-
უნივერსიტეტის ფიზიკის
ტი. მუშაობდა ზოგადი
კათედრაზე ასისტენტად.
მველი თბილისის ბორის
სახელობის პიონერთა და
თა სასახლის აღზრდილი
რულებული ჰქონდა ძა-
ლი კავკასიონისა და პამი-

ვერვალებზე. მათგან 20-ზე
ლესი კატეგორიისა იყო.
ავია, რომ დ. თარხნიშვი-
ჯერ დალაშქრა კომუნიზმის
95 მ.), მათ შორის ერთხელ
ზით. წლების განმავლობაში
ა ალპინიზმის საერთაშო-
ნაკში ინსტრუქტორად. მი-
ტული მიღწევებიდან განსა-
ით აღსანიშნავია ასვლები
მხელდაზე, რევოლუციის პი-
კზე. იყო შეიარაღებული ძა-
ემპიონი და სსრ კავშირის
ობათა სამგზის პრიზიორი
ელობაში. 1981 წელს ტე-
ასვლების კლასში სპორტ-
ოება „განთიადის" ჯგუფ-
ად წარმატებით დალაშქრა
რტლეს" კედელი, დაიკა-
ადგილი და ვერცხლის მე-
დაჯილდოვდა; 1982 წელს
„დავით აღმაშენებლის"
თის კედლით დაპყრობი-
მიეკუთვნა მეორე ადგილი
ხლის მედალი; 1983 წელს
მწვერვალ „6100"-ზე ალ-
თის კედლით ასვლისათვის
ადგილი და ბრინჯაოს მე-

ის ოსტატობის კანდი-
ავით კობახიძე (1949 წ.).

ბდა „საკლიფტმონტა-
მონტაჟედ. წლების განმავლ-

მონაწილეობდა არმიის სპო-
კლუბის ასვლებში — და-
ლი აქვს 40-მდე მწვერვალი.
უმეტესობა მაღალი კატე-
1974 წელს მწვერვალ ჩა-

პდარა-ბოდხონას ტრავერსისათვის მიეკუთვნა პირველი ადგილი და ოქროს მედალი; 1978 წელს მწვერვალ დიამარზე ჩრდილო-აღმოსავლეთის კედლით ასვლისათვის — მესამე ადგილი და ბრინჯაოს მედალი; 1981 წელს პამირში მწვერვალზე — „უზბეკეთის 50 წელი" — ასვლისათვის — მეორე ადგილი და ვერცხლის მედალი.

სპორტის ოსტატობის კანდიდატი გია ტუშური (1961 წ.).

სწავლობდა საქართველოს სახელმწიფო ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტში. სკოლის პერიოდში იყო თბილისის განათლების განყოფილების მოზარდ მთამსვლელთა სპორტული სკოლის მოსწავლე, სადაც მეკლდეურობაში შეასრულა სპორტის ოსტატის კანდიდატის ნორმატივი. 1980 წელს დაიპყრო მწვერვალი „ლენინგრადის სახელმწიფო უნივერსიტეტი" და სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ჩემპიონატში დაიკავა მესამე ადგილი. იყო საქართველოს ნაკრების წევრი.

• • •

შოთა მირიანაშვილის ნაამბობი: „უბედურების შესახებ 29 თებერვალს შევიტყვეთ. შეიქმნა მაშველი ჯგუფი 14 კაცის შემადგენლობით, გადავფრინდით ქუთაისში, იქიდან ვერტმფრენით — მესტიაში, შემდეგ კი — მაზერში. მეთვალყურე-დამხმარე ჯგუფს უკვე ეპოვა გოგი ზუმბაძე, მურად. ჰეჰინაძე და გია ტუშური... საღამოს 7 საათზე ისინი სოფელში ჩამოასვენეს. გამოითქვა აზრი, რომ დანარჩენები თოვლის ზვავში უნდა ყოფილიყვნენ ჩამარხულნი. მაზერიდან ღამის 3 საათზე გავედით და დილით უკვე უშბის ძირში ვიყავით. მალე იქ უამრავმა ხალხმა მოიყარა თავი — ჩამოვიდნენ თბილისელი, ქუთაისელი, სოხუმელი, ყაზბეგელი მთამსვლელები. ჩამოვიდნენ ისინიც, ვისაც არაფერი ჰქონდა საერთო ალპინიზმთან, ქუდზე კაცი გამოვიდა ადგილობრივი მოსახლეობიდანაც... მთელი საქართველო, მთელი სვანეთი ეძებდა თავის დაკარგულ შვილებს.

იმ დღეს, 1 მარტს, ვერაფერი გავაწყვეთ...

დაღამდა.

ამასობაში მწვერვალიდან ეშვებოდა მეორე ჯგუფი. იოლი შესაძლებელი იყო, რომ ისინი გზაზე გადაჰყროდნენ დაღუპულებს, რაც აუცილებლად გამოიწვევდა ერთგვარ პანიკასა და დაბნეულობას, ამიტომ გადავწყვიტეთ მათთვისაც შეგვეტყობინებინა მომხდარი უბედურების ამბავი. ასეც მოვიქეცით, რაციით დავუკავშირდით და დახმარებაც შევთავაზეთ, მაგრამ უარი თქვეს — გვთხოვეს მთელი ძალები დაღუპული მეგობრების ძებნისათვის მოგვეხმარებინა.

გათენდა 2 მარტი.

ხალხი მოგვემატა. ახლა საჭიროზე მეტნიც ვიყავით. განვაგრძეთ ძებნა, მაგრამ უეცრად ზემოთ, მთებში მოწყდა ზვავი და იქიდან ჩამოსულმა თოვლმა ყველანი ქვემოთ ჩამოგვხვეტა. ამან ვერავინ შეაშინა, კვლავ ზემოთ ავედით, მაგრამ ისევ ზვავი... საშიშროება აშკარა იყო და ძებნა შევწყვიტეთ.

კარვებში იმდენი ხალხი ვერ დაეტია, მძებნელთა დიდი ნაწილი ბანაკიდან საათის სავალზე, მწყემსების ბინაზე მოეწყო. იქ დაგვხვდა ყაზბეგელი შალვა ქირიკაშვილი, რომელიც დურბინდით აკვირდებოდა კონტრფორსის ფერდობებს. უცებ იგი მომიბრუნდა და მეუბნება:

— ვხედავ, შოთა, ორს ვხედავ!

მალე დურბინდით მეც გავარჩიე კულუარში ჩაკიდებული ორი ალპინისტი... რაციით დავუკავშირდით ზედა ბანაკს, ვუთხარით, რომ დაღუპულები მათგან ერთი საათის სავალზე იყვნენ.

ის დღეც დაღამდა..

3 მარტს, ინათა თუ არა, ზედა ბანაკიდან ხუთკაციანი ჯგუფი გავიდა. იმას ცოტა მოგვიანებით მიჰყვა მეორეც.

პირველი ჯგუფი მალე მიადგა იმ საბედისწერო კლდეს, დათო თარხნიშვილი, ირაკლი გელდიაშვილი და დათო კობახიძე ჩამოხსნეს, თოკებით ძირს დაუშვეს და მეორე ჯგუფს გადასცეს. იმათ კი საძილე ტომრებში ჩაასვენეს და კულუარში დააცურეს... მიცვალებულები ვერტმფრენებით გადავასვენეთ ქუთაისში, იქიდან კი მანქანებით — თბილისში.

არ შეიძლება განსაკუთრებული სითბოთი და მადლიერების გრძნობით არ მოიგონოს კაცმა ადგილობრივი მოსახლეობის, სვანი მთამსვლელების, აგრეთვე ყველა სამსახურის თავდაუზოგავი შრომა, რომელსაც კოორდინაციას უწევდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, რესპუბლიკის სპორტკომიტეტისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელობა.

3 მარტს მეორე მოიერიშე ჯგუფი მშვიდობიანად დაბრუნდა ბანაკში".

გურამ რჩეულიშვილი თავისი ერთი მოთხრობის გმირს ათქმევინებს: „არა, ძმაო, უჭკუობაა, დონკიხოტობაა ასე უმიზნოდ აქ ხეტიალი. სად მიდიხარ, რა გინდა, ვის რას უკეთებ, ეშმაკმა იცის, გიფასდებოდეს მაინც"... ეს მონოლოგი მწერალს იმისთვის დასჭირდა, რომ ამ ობივატელური აზრის უაზრობაში დაერწმუნებინა მკითხველი. მოთხრობის ფინალში ვაჟა და მისი მეგობრები მწვერვალს იპყრობენ, მაგრამ ბანაკში გაწამებულები, დაღლილები ბრუნდებიან და თითქოს აღარასოდეს უნდა მიუბრუნდეთ გული მთებისაკენ, მაგრამ როცა შეიტყობენ — მორიგი ტრავერსი დაამტკიცეს და ზეგ გავდივართო, — სიხარულის ჟრიამული შეუდგებათ.

მართლაც, რა ხდება, ასეთი ძალით რატომ იზიდავს ადამიანს მწვერვალები... ვითომ რომანტიკაა? მოდაა? არა, მიზიდულობის ეს საოცარი ძალა სულ სხვა რამ გახლავთ.

ჰიმალაის კომიტეტისა და საფრანგეთის ალპინიზმის ფედერაციის თავმჯდომარე ლუსიენ დევი მორის ერცოგის წიგნის „ანაპურნას" შესავალში წერს: „ალპინიზმი — ეს არის ადამიანის გრძნობათა გამოვლენის საშუალება. ის პოულობს გამართლებას თავის გმირებში — იმ ადამიანებში, რომელთაც თვითონვე აქანდაკებს... მწვერვალთან ბრძოლაში, უსაზღვროებისაკენ სწრაფვაში ადამიანი იმარჯვებს, ჰპოვებს და განამტკიცებს, უპირველეს ყოვლისა, თავის თავს".

ახლა თვით მორის ერცოგს მოვუსმინოთ: „საკუთარი ძალების მიჯნას რომ გავცდით და შევიცანით ადამიანის სამყაროს საზღვრები, სწორედ მაშინ ჩავწვდით ადამიანის სიდიადეს. აგონიის ყველაზე საშინელ წამებში მომეჩვენა, რომ მე შევიცანი ცხოვრების ღრმა აზრი, ჩემთვის მანამდე იდუმალი. გავიგე, რომ სიმართლეს ვერავითარი ძალა ვერ შეედრება. უმძიმეს განსაცდელთა კვალი აჩნია ჩემს სხეულს, მაგრამ გადავრჩი და მოვიპოვე თავისუფლება. თავისუფლება, რომლის შეგრძნება აქამდე თან მდევს და მანიჭებს ვალმოხდილი ადამიანის რწმენასა და სიმშვიდეს".

სიკვდილ-სიცოცხლის მიჯნაზე მოპოვებული თავისუფლება, რომელიც რწმენასა და სიმშვიდეს ანიჭებს ადამიანს, ცხადია, უსაზღვრო გმირობას, ვაჟკაცობას, ხშირად თავის გაწირვასაც კი მოითხოვს, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ამგვარი თავისუფლების მძებნელნი არასოდეს დაილევიან ქვეყანაზე. კვლავაც იქნება ახალი გამარჯვებები, ხშირად დამარცხებაც და ზოგჯერ ცრემლიც. მაგრამ ადამის მოდგმას ცრემლი და დამარცხება ვერასოდეს შეაშინებს, მას ხომ თავისუფლება ჰაერივით სჭირდება.

დაიწყო საგაზაფხულო სეზონი

ჰიმალაის მთებში დაიწყო ასვლების საგაზაფხულო სეზონი. ნეპალის მხრიდან 34 მწვერვალზე იერიშის მისატანად ემზადება 40-ზე მეტი ექსპედიცია. ამ დღეებში ბულგარელი მთამსვლელები კატმანდუდან საბაზო ბანაკში გაემგზავრნენ, საიდანაც დაიწყება ამ ქვეყნის სპორტსმენთა პირველი ასვლა ევერესტზე. ბულგარელმა სპორტსმენებმა გადაწყვიტეს მსოფლიოს უმაღლეს მწვერვალზე დასავლეთის ფერდობით ავიდნენ.

ამ სეზონში ევერესტზე მეოთხედ მიიტანს იერიშს ინდოეთის ექსპედიცია, რომლის შემადგენლობაში ქალებიც არიან.

ვინც ტრადიცია უნდა გააგრძელოს

მას შემდეგ, რაც ლევან თედიაშვილი დიდი სპორტიდან წავიდა, ჩვენი რესპუბლიკის თავისუფალი სტილის მოჭიდავეებს მსოფლიო სარბიელზე არაფრით გამოუჩენიათ თავი. თუ ადრე საბჭოთა კავშირის ნაკრების ღირსებას სამ-ოთხი ქართველი მოჭიდავე მაინც იცავდა, აგერ უკვე რამდენიმე წელიწადია, უმაღლესი რანგის შეჯიბრებებში საქართველოდან არავის უასპარეზია. ბუნებრივია, ჩვენ განსაკუთრებული ინტერესითა და იმედით ვადევნებთ თვალს საყმაწვილო შეჯიბრებებს, სადაც მოწმდება რეზერვი, ჩვენი ჭიდაობის ხვალინდელი დღე. სწორედ ამ ასპარეზობებმა უნდა გამოავლინოს და დააფრთიანოს მომავალი ჩემპიონები, ჭიდაობის ქართული სკოლის ტრადიციის გამგრძელებლები.

როგორი თაობა მოდის თავისუფალ ჭიდაობაში? ამ კითხვაზე პასუხი უნდა გაეცა იუნიორთა საკავშირო პირველობას, რომელიც ამას წინათ ტალინში ჩატარდა. მართალია, ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელთაგან ჩემპიონი ვერავინ გახდა, მაგრამ ოთხმა ქართველმა მოჭიდავემ მეორე ადგილი დაიკავა, ერთმა — მესამე. ამასთან, გუნდურ ჩათვლაში საქართველოს ნაკრები რსფსრ-ის შემდეგ მეორე ადგილზე გავიდა (აღსანიშნავია, რომ ამ შეჯიბრებაში ჩვენი რესპუბლიკიდან 16 სპორტსმენი გამოდიოდა, რუსეთის ფედერაციიდან — 45).

პირად ტურნირში ვერცხლის მედლები მოიპოვეს გოჩა გაბოძემ (68 კგ, „დინამო", თბილისი), მალხაზ თოლორდავამ (74 კგ, „კოლმეურნე", სოხუმი), ვახტანგ სულთანიშვილმა (90 კგ, „შრომითი რეზერვები", თბილისი) და იოსებ მუზაშვილმა (100 კგ, „ბურევესტნიკი", გორი), ბრინჯაოსი — ზაზა ტყეშელაშვილმა (100 კგ, „შრომითი რეზერვები", თბილისი). ურიგო შედეგი არ არის, მაგრამ, რომ იტყვიან, „ოქროს ელვარება" აკლია. (ჩვენი გუნდი ამ შეჯიბრებისთვის საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელის ვანო ნიკოლაძის ხელმძღვანელობით ემზადებოდა).

მქესი გუნდის მონაწილეობით

ახლახან, უკრაინის ქალაქ ზვენიგოროდში ჩატარდა საბჭოთა კავშირის გმირის, ვახტანგ ჩიქოვანის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საკავშირო ტურნირი კალათბურთში, რომელშიც 1968-1969 წლებში დაბადებულ ჭაბუკ კალათბურთელთა ექვსი კოლექტივი მონაწილეობდა. მათ შორის იყო ჩვენი, თბილისის განათლების განყოფილების გუნდიც (მწვრთნელები: ნუგზარ ჭეიშვილი და სერგო იმხნელი). უნდა აღინიშნოს, რომ ტურნირი ტრადიციულია და ყოველწლიურად ტარდება. ჩვენც ამ ტურნირის უცვლელი მონაწილენი ვართ.

უკრაინელმა მეგობრებმა გულთბილად მიგვიღეს. დავათვალიერეთ ქალაქი, წაგვიყვანეს სოფელ ვოდიანიკში, სადაც დაკრძალულია საბჭოთა კავშირის გმირი ვახტანგ ჩიქოვანი. ვესტუმრეთ ადგილობრივ სკოლას, რომლის მუზეუმის არქივში ინახება დიდძალი მასალები ვახტანგ ჩიქოვანის ბიოგრაფიისა და მოღვაწეობის შესახებ. აქვე შენახულია ქართული წიგნები, ჟურნალ-გაზეთები. სკოლის ხელმძღვანელობის მონაყოლიდან შევიტყვეთ, რა გმირობა გამოიჩინა ჩვენმა თანამემამულემ ქალაქ ჩერკასკისა და ახლომდებარე სოფლების განთავისუფლების დროს. მოვინახულეთ და ყვავილებით შევამკეთ გმირის საფლავი. შემდეგ წუთიერი დუმილით პატივი ვეცით ვახტანგ ჩიქოვანის ხსოვნას. მასპინძელთა თხოვნით გადავიღეთ სამახსოვრო სურათები ქართველი გმირის საფლავთან. დასასრულ გაიმართა კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ზვენიგოროდისა და კიევის მხატვრული შემოქმედების კოლექტივებმა.

თვით ტურნირიც კარგად იყო ორგანიზებული. ჩვენს გარდა შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ: რუსთავის, კიევის, ხიმკის (მოსკოვის ოლქი), კალუშის (ივანო-ფრანკოვსკის ოლქი) და ზვენიგოროდის გუნდები. ჩვენ დავამარცხეთ ხიმკის (79:57), კალუშის (73:38), კიევის (65:32), რუსთავის (68:52) და მასპინძელთა (79:71) კალათბურთელები. განსაკუთრებით საინტერესოდ ეს ბოლო მატჩი წარიმართა. პირველი წუთებიდან უპირატესობა ჩვენ მხარეს იყო, შემდეგ რამდენიმე შეცდომა მოგვივიდა და მასპინძლები ცხრა ქულით დაწინაურდნენ. მაგრამ ბოლოს ჩვენი გუნდის თავდადებული თამაში გამარჯვებით დაგვირგვინდა.

ტურნირის საზეიმო დახურვის დღეს ორგანიზატორებმა ჩვენს კაპიტანს ალ. პეტრიაშვილს თასი გადასცეს. საუკეთესო თავდამსხმელისთვის დაწესებული პრიზი გადაეცა ასევე ჩვენი გუნდის წარმომადგენელს გია ხუხაშვილს.

სამახსოვრო დიპლომები გადაეცათ ჩვენი გუნდის წევრებს: ალ. პეტრიაშვილს, გ. ხუხაშვილს, ზ. მალიაშვილს, ლ. კობახიძეს, ლ. ცირეკიძეს, კ. ჩლაიძეს, გ. ვაშაკიძეს, დ. დუნდუას, ზ. ლვანიძეს, გ. მეგრელიძეს და დ. სულაბერიძეს.

დათო სულაბერიძე,
გოჩა მეგრელიძე.

შეჯიბრება მინი-ფეხბურთში

ცხინვალის ბავშვთა და მოზარდთა საფეხბურთო სპორტსკოლამ (დირექტორი ი. ძაგოევი) ჩაატარა ზამთრის ტრადიციული ტურნირი მინი-ფეხბურთში, რომელშიც 20 გუნდი მონაწილეობდა.

უმცროს ასაკში (1972-73 წლებში დაბადებულნი) პირველობა მოიპოვა „იუნოსტმა" (მწვრთნელი ჯ. მეტრეველი), მომდევნო ადგილებზე გავიდნენ „ნართი" (მწვრთნელი ვ. მებურიშვილი) და „ალანი" (მწვრთნელი ბ. გაზაევი).

საშუალო ასაკში (1970-71 წლებში დაბადებულნი) წარმატებით გამოვიდა „კოსმოსი" (მწვრთნელი თ. მინდიაშვილი). II-III ადგილებზე არიან „ალანი" (მწვრთნელი ჯ. მეტრეველი) და „ფარნი" (მწვრთნელი ვ. ქოზაევი).

უფროს ასაკში (1968-69 წლებში დაბადებულნი) პირველი იყო „კოსმოსი" (მწვრთნელი თ. მინდიაშვილი). მომდევნო ადგილები დაიკავეს „ლიახვმა" (მწვრთნელი ვ. ქოზაევი) და „ირისთონმა" (მწვრთნელი რ. ბეკოევი).

გამოვლინდნენ პერსპექტიული ფეხბურთელები ს. გუბიევი, ზ. მაისურაძე, გ. ბაბუციძე, ბ. ბინიაშვილი, ო. დუდაევი, ვ. ქოზაევი, ო. გაბარაევი, გ. ბერიშვილი, მ. ზენაშვილი, ა. თუაევი, ზ. კასრაძე, კ. ჯაბიევი და სხვანი.

ვლადიმერ მელქოევი.
(ჩვენი კორ.).

ბრძოლა საკლუბო თასებისთვის

ხვალ ევროპის კონტინენტზე დიდი საფეხბურთო დღეა: გაიმართება ჩემპიონთა თასის, თასების მფლობელთა თასისა და უეფა-ს თასის გათამაშებათა პირველი მეოთხედფინალური შეხვედრები.

სასიხარულოა ის ამბავი, რომ ამ პოპულარული, მეტად პრესტიჟული ტურნირების ისტორიაში პირველად სსრ კავშირთან მეოთხედფინალის ეტაპს ერთდროულად სამმა გუნდმა მიაღწია, თანაც სამივე ტურნირში: **ჩემპიონთა თასისთვის** იბრძვის მინსკის „დინამო", რომლის მეტოქეა ბუქარესტის „დინამო", **თასების მფლობელთა თასის** გათამაშებაში მონაწილეობს დონეცკის „შახტიორი" (მისი მეტოქეა პორტუგალიის „პორტო") და **უეფა-ს თასზე** ერთმანეთს შეხვდებიან მოსკოვის „სპარტაკი" და ბელგიის „ანდერლეხტი".

საინტერესოა ისიც, რომ მიმდინარე გათამაშების სამივე ტურნირში მონაწილეები შეინარჩუნეს მხოლოდ სსრ კავშირმა და ინგლისმა, 3 კლუბი ჰყავთ ავსტრიელებსაც, მაგრამ მათი გუნდი თასების მფლობელთა თასის გათამაშებას უკვე გამოეთიშა (უეფა-ს თასზე ითამაშებენ „აუსტრია" და „შტურმი").

საბჭოთა საკლუბო გუნდებს მეოთხედფინალში მეტად ძნელი ბრძოლები ექნებათ. სტატისტიკოსთა ცნობით ჩვენს ფეხბურთელებს უარყოფითი ბალანსი აქვთ ბელგიისა და პორტუგალიის გუნდებთან, რუმინელებთან კი მდგომარეობა თანაბარია. თუმცა, მოსკოვის „სპარტაკი" სხვადასხვა დროს ორჯერ შეხვდა ბრიუსელის „ანდერლეხტს" და ორივეჯერ გაიმარჯვა.

დაძაბული ბრძოლა მოუწევთ მინსკის დინამოელებს, რომლებიც პირველ მატჩში მეტოქეებს მასპინძლობენ, საპასუხო შეხვედრა კი სტუმრად აქვთ. ამ მხრივ უკეთეს მდგომარეობაში იმყოფებიან დონეცკის „შახტიორი" და მოსკოვის „სპარტაკი", რომლებიც ჯერ სტუმრად თამაშობენ, ხოლო შემდეგ — შინ (სპარტაკელებმა, როგორც ცნობილია, თბილისში უნდა ჩაატარონ საპასუხო მატჩი).

საბჭოთა გუნდების წარმატებას ამ მატჩებში ჩვენი საფეხბურთო საზოგადოებრიობა მოუთმენლად ელის. თუ საბჭოთა ფეხბურთელებმა შეძლეს გამარჯვებათა მოპოვება, კოეფიციენტთა ცხრილში ჩვენი საერთო მდგომარეობა გაუმჯობესდება და შემდგომში კვლავ გვექნება შესაძლებლობა უეფა-ს თასზე მეტი გუნდი გამოვიყვანოთ.

საკავშირო ტელევიზია აწარმოებს ევროპის საკლუბო ტურნირების შეხვედრათა ტრანსლაციას. გთავაზობთ მათს განრიგს (დრო თბილისისაა):

ჩემპიონთა თასი
„დინამო" (მინსკი) —
„დინამო" (ბუქარესტი)

7 მარტი, II პროგრამა, დასაწყისი 20 საათსა და 15 წუთზე, I პროგრამა — 21 საათზე და 15 წუთზე.

უეფა-ს თასი
„ანდერლეხტი" (ბრიუსელი) —
„სპარტაკი" (მოსკოვი)

7 მარტი, I პროგრამა, დასაწყისი 23 საათზე.

თასების მფლობელთა თასი
„პორტო" (პორტო) —
„შახტიორი" (დონეცკი)

8 მარტი, I პროგრამა, დასაწყისი 11 საათსა და 20 წუთზე.

ფინალის მიღმა

ლენინგრადში დამთავრდა ხელბურთელ ვაჟთა გუნდების საკავშირო ჩემპიონატი, რომელმაც გაარკვია ჩემპიონის ოქროს მედლებისთვის მებრძოლი ექვსი გუნდის ვინაობა. თბილისის „ბურევესტნიკმა" ჯერ წააგო კრასნოდარის სკიფთან — 22:24, მერე დაამარცხა მოსკოვის „კუნცევო" 23:22 და ფინალის მიღმა აღმოჩნდა.

დანარჩენი მატჩები ასე დამთავრდა: ასკ (ლვოვი) — „გრანიტასი" (კაუნასი) 25:27, „კუნცევო" — „ცელტნიეკსი" (რიგა) 34:26, ასკ (მინსკი) — ზაპოროჟიეს ინდუსტრიული ინსტიტუტი — 23:25, მოსკოვის საავიაციო ინსტიტუტი — ცსკა 17:24, „ნევა" (ლენინგრადი) — „პოლიოტი" (ჩელიაბინსკი) 32:33, ცსკა — ასკ (მინსკი) 22:28, „პოლიოტი" — სკიფი 27:25, „ცელტნიეკსი" — საავიაციო ინსტიტუტი 17:29, „გრანიტასი" — „ნევა" 31:28.

ზაპოროჟიეს გუნდმა ადრე ჩაატარა მატჩი ლვოვის ასკ-თან და გაიმარჯვა 27:22.

ამრიგად, პირველ ექვს ადგილზე გავიდნენ ცსკა და მინსკის ასკ (39-39 ქულა), ინდუსტრიული ინსტიტუტი და „გრანიტასი" — 31-31, საავიაციო ინსტიტუტი და სკიფი — 21-21. ეს გუნდები ორ წრედ შეხვდებიან ერთმანეთს. 23-28 მარტს ზაპოროჟიეში ითამაშებენ, ხოლო 7-15 აპრილს — მოსკოვში.

დანარჩენი ექვსი გუნდი იბრძოლებს უმაღლეს ლიგაში ადგილის შესანარჩუნებლად. ეს გუნდებია: „ბურევესტნიკი" და „პოლიოტი" 20-20 ქულა, „კუნცევო" — 16, „ნევა" — 13, „ცელტნიეკსი" — 7, ასკ (ლვოვი) — 4.

პირველი ხელთათმანები

ტაშკენტში დამთავრდა სსრ კავშირის 50-ე ჩემპიონატი კრივში. ოქროს მედლები წონითი კატეგორიების მიხედვით მოიპოვეს: ალმაათელმა კარიმჯან აბდრაჰმანოვმა (48), დნეპროპეტროვსკელმა იური ველიშუკმა (51), ნევინომისკელმა იური ალექსანდროვმა (54), ყარაგანდელმა სერიკ ნურკაზოვმა (57), ფრუნზელმა ნურლან აბდიკალიკოვმა (60), კუიბიშეველმა ვასილი შიშოვმა (63,5), ალმაათელმა სერიკ კონაკბაევმა (67), გომელელმა ანდრეი აკულოვმა (71), შევჩენკოველმა ასილკებ კილიმოვმა (75), ტაშკენტელმა რინატ ტრიშევმა (81), დონეცკელმა ალექსანდრე იაგუბკინმა (91), ვორონეჟელმა ვალერი აბაჯიანმა (91 კგ-ზე ზევით).

უხვი მოსავალი

ბუდაპეშტში დამთავრდა ევროპის ჩემპიონატი პნევმატური იარაღით სროლაში, რომელშიც 23 ქვეყნის 400 უძლიერესი სნაიპერი მონაწილეობდა. გაიმარჯვეს საბჭოთა სპორტსმენებმა, რომელთაც 10 ოქროს, 3 ვერცხლისა და 2 ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს. გუნდურ ჩათვლაში II ადგილზე გასულ საფრანგეთის ნაკრებს ოქროს, ვერცხლისა და ბრინჯაოს ორ-ორი მედალი ხვდა.

პროგრამის პირველ სახეობაში მამაკაცების დგომელა სროლაში 10-მეტრიან დისტანციაზე — საბჭოთა სპორტსმენებმა 1755 ქულა დააგროვეს. გუნდს კიდევ ერთი ოქროს მედალი მოუტანა მოსკოველმა იური ზავოლოდკომ, რომელმაც ყველას აჯობა პირად ჩათვლაში — 589 ქულა.

შეჯიბრების დასკვნით დღეს მოსკოველი იგორ სოკოლოვი პირველი იყო „გაქცეულ ტახზე" სროლაში — 380 ქულა. სსრ კავშირის ნაკრებმა (სოკოლოვი, ი. კადენაცი, ს. სევოსტიანოვი) ამ ვარჯიშში ყველას აჯობა გუნდურ ჩათვლაშიც — 1107.

საბჭოთა სპორტსმენებმა მარინა დობრანჩევამ ევროპის ჩემპიონის სახელი დაისაკუთრა პისტოლეტის სროლაში — 386.

სსრ კავშირის წარმომადგენლებმა ყველა მეტოქე ჩამოიტოვეს პნევმატური პისტოლეტით შეჯიბრებაშიც და ევროპის რეკორდი დაამყარეს გოგონათა შორის — 1122 ქულა. გამარჯვებულ გუნდში შედიოდნენ მოსკოველები ირინა ბაშკიროვა და ოლგა ზამიატკინა, აგრეთვე ვოროშილოვგრადელი ელენა კოროლკო. ზამიატკინამ პროგრამის ამ სახეობაში ვერცხლის მედალი მოიპოვა. პირად ჩათვლაში მან და ფინელმა ჰანა ნიაირანენმა 379-379 ქულა დააგროვეს, მაგრამ ფინელმა „ათიანებით" აჯობა საბჭოთა სპორტსმენს.

პნევმატური პისტოლეტის სროლაში მსოფლიო რეკორდი განაახლა რუმინეთის ქალთა გუნდმა — 1148. II ადგილზეა სსრ კავშირის ნაკრები, რომელიც გამარჯვებულებს 8 ქულით ჩამორჩა.

პისტოლეტის სროლაში I ადგილზე გავიდა იტალიელი ვინჩენცო ტონდო, რომელმაც მხოლოდ „ათიანებით" გაუსწრო უახლოეს მეტოქეს — 585. ასეთივე შედეგი ჰქონდა ფრუნზელ ალექსანდრე მელენტიევს. ბრინჯაოს მედალი ხვდა ლენინგრადელ ანატოლი ეგრიშინს — 582. სსრ კავშირის ნაკრებმა (მელენტიევი, ეგრიშინი, ბორის კოკორევი) აქაც ოქროს მედლები დაიმსახურა — 1743.

მძლეოსანთა სტარტები

გეტებორგის სპორტის სასახლე „სკანდინავიუმის" სარბიელზე, ევროპის მძლეოსანთა „ზამთრის" ჩემპიონატში, საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლებმა ოთხი უმაღლესი ჯილდო მოიპოვეს. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს კრივოიროგელი გრიგორი იემეცის შედეგი სამხტომში — 17,33 მეტრი, რაც ევროპის ახალი მიღწევაა. აღვნიშნავთ, რომ გეტებორგის ჩემპიონატის პროგრამით გათვალისწინებული 22 სახეობიდან (სარბიელზე გამოდიოდა 25 ქვეყნის 300 ათლეტი) სამხტომში ყველაზე ძლიერმა და „თანაბარმა" მეტოქეებმა მოიყარეს თავი. გარდა გამარჯვებულისა, 17 მეტრის ზღვარი კიდევ ორმა მონაწილემ გადალახა.

ოქროს მედლები მოიპოვეს ლენინგრადელმა ალექსანდრე ევგენიევმა, რომელმაც 200 მეტრზე რბენაში თავისივე შარშანდელი შედეგი გაიმეორა — 20,98 წამი, ტაშკენტელმა სერგეი ლოვაჩევმა, რომელმაც 400-მეტრიან დისტანციაზე 46,72 აჩვენა, ლატვიელმა იანის ბოიარსმა, რომელმაც ბირთვი 20,84 მეტრზე ჰკრა.

სამწუხაროდ, ამჯერად საბჭოთა მძლეოსანმა ქალებმა თავიანთი შესაძლებლობა სრულად ვერ გამოავლინეს. გეტებორგში მათ მხოლოდ ორი ვერცხლის მედალი მოიპოვეს: ტატიანა პოდკოპაევამ (ულან-უდე) II ადგილი დაიკავა 3000 მეტრზე რბენაში — (9.15,04), ხოლო მოსკოველმა ვერა აკიმოვამ 60 მეტრზე თარჯრბენში (7,99). აკიმოვა მხოლოდ პოლონელ სპორტსმენს ლუცინა კალეკს ჩამორჩა. ქალთა ასპარეზობაში ყველაზე მეტი — სამი გამარჯვება ხვდათ ჩეხოსლოვაკიის წარმომადგენლებს. განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა ტატიანა კოცემბოვამ 400 მეტრზე რბენაში. მისი შედეგი — 49,97 — სეზონის საუკეთესოა დარბაზებისათვის და უმაღლეს მსოფლიო მიღწევას უახლოვდება. მსოფლიო ჩემპიონმა, ჩეხოსლოვაკიელმა ჰელენა ფიბინგეროვამ ბირთვი 20,34 მეტრზე ჰკრა. საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი, ოდესელი ნუნუ აბაშიძე მეოთხე იყო — 20,03

ფრანგი ჰოკით მხტომელის ტიერი ვინიერონის გამოსვლა ჩემპიონატის მშვენება იყო — 585 სმ. 23 წლის სპორტსმენმა 2 სანტიმეტრით გააუმჯობესა მსოფლიო ჩემპიონის, დონეცკელი სერგეი ბუბკას მიერ სულ ახლახან დამყარებული მიღწევა. სხვათა შორის, ვინიერონის შედეგი, რომელიც მსოფლიო მიღწევაა დარბაზებისათვის, 2 სანტიმეტრით აღემატება მისსავე მსოფლიო რეკორდს სტადიონებისათვის.

• • •

პეკინში დამთავრდა მძლეოსანთა ორდღიანი შეჯიბრება დახურულ შენობაში. მსოფლიო რეკორდსმენმა სიმაღლეზე ხტომაში ჩჟუ ცზიანხუამ, რომელიც კარგა ხანია სარბიელზე აღარ გამოსულა, 227 სმ გადალახა. მან 2 სანტიმეტრით გააუმჯობესა ჩინეთის რეკორდი დარბაზებისთვის, რომელიც ამ ერთი თვის წინ დაამყარა შანხაელმა ლიუ იუნპენმა.

ჟურნალის პრიზებზე

ჟურნალ „სოვეტსკაია ჟენშჩინას" პრიზებზე გამართულ საერთაშორისო შეჯიბრებაში II ადგილი დაიკავა სინქრონული ცურვის მოსკოველმა ოსტატმა ირინა პოტიომკინამ — 174,40. III ადგილზეა ასევე მოსკოველი სპორტსმენი ელენა ოსიპოვა, რომელმაც 169,93 ქულა დააგროვა. გაიმარჯვა ავსტრიელმა ალექსანდრა ვორიშმა — 177,71.

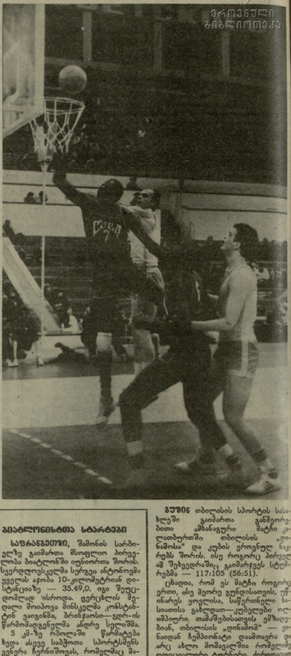

ბიატლონისტთა სტარტები

საფრანგეთში, შამონის სარბიელზე გაიმართა მსოფლიო პირველობა ბიატლონში იუნიორთა შორის. სვერდლოვსკელმა სერგეი ანტროპოვმა ყველას აჯობა 10-კილომეტრიან დისტანციაზე — 35.49,0. იგი შეუცდომლად ისროდა. ვერცხლის მედალი მოიპოვა მინსკელმა კონსტანტინ ვაიგინმა, ბრინჯაოსი—გდრ-ის წარმომადგენელმა ანდრე სელიშმა.

5 კმ-ზე რბოლაში წარმატება ხვდა ასევე საბჭოთა სპორტსმენს ვენერა ჩერნიშოვას, რომელმაც მანამდე ჩემპიონობა მოიპოვა 10-კილომეტრიან ტრასაზე.

სათხილამურო სპორტის სიახლენი

ლაჰტის ტრადიციულ თამაშებში სათხილამურო მარათონის 50 კილომეტრიან დისტანციაზე ყველას აჯობა ალმაათელმა ვლადიმერ სახნოვმა — 2:49.14,51. პრიზიორთა შორის არიან ფრანგი პატრიკ ფონი (2:50.03,50) და ნორვეგიელი არილდ მონსენი — 2:50,49,02. ხაბაროვსკელმა იური ბურლაკოვმა და პერმელმა მიხეილ დევიატიაროვმა IV და V ადგილები დაიკავეს.

სტოკჰოლმში ეს უკვე სამოცდამეერთედ ჩატარდა ცნობილი სათხილამურო რბოლა „ვაზა ლოპეტი", რომელმაც ამჯერად წარმატება შვედ ჰანს გერსონს მოუტანა. 89-კილომეტრიანი სუპერმარათონული დისტანცია მან 4 საათში, 14 წუთსა და 14 წამში დაფარა. პირველი ხუთი ადგილი ნათხილამურევის მასპინძლებმა დაიკავეს. ამასთან, მეხუთე იყო ორგზის ოლიმპიური ჩემპიონი ტომას ასბერგი, რომელმაც გამარჯვებულთან თითქმის სამი წუთი წააგო.

რბოლამ ამჯერადაც დაადასტურა მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული სათხილამურო შეჯიბრების მაღალი რეპუტაცია: სტარტზე გამოვიდა თითქმის 12 ათასი მონაწილე, რომელთა შორის მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოსული სტუმრებიც იყვნენ.

გუშინ თბილისის სპორტის სასახლეში განმეორებითი ამხანაგური მატჩი კალათბურთში თბილისის „დინამოს" და კუბის ეროვნულ ნაკრებს შორის. ისე როგორც პირველ ამ შეხვედრაში, გაიმარჯვეს სტუმრებმა — 117:105 (56:51).

ცხადია, რომ ეს მატჩი როგორც ერთი, ისე მეორე გუნდისათვის, უწინარეს ყოვლისა, საწვრთნელი ხასიათისა გახლდათ—კუბელები ოლიმპიური თამაშებისათვის ემზადებიან, თბილისის „დინამომ" — ვინაიდან ჩემპიონატი დაამთავრა და არც ახლო მომავალშია რომელიმე ოფიციალური ტურნირი, ძირითადად ახალგაზრდა მოთამაშეები გამოცადა.

ისიც უნდა ითქვას, რომ მიუხედავად ორივე მატჩში დამარცხებისა, ახალბედებმა სასიამოვნო შთაბეჭდილება დატოვეს. რაც შეეხება უშუალოდ მარცხის მიზეზებს: თავისუფალი კუბის ნაკრები საკმაოდ ძლიერია, ჰყავს ტანმაღალი, ზედმიწევნით მოძრავი კალათბურთელები. ესეც არ იყოს, ამ გუნდებს შორის განწყობის თვალსაზრისით დიდი განსხვავებაა. კუბელებს ოლიმპიადა ელოდებათ, ხოლო თბილისის „დინამომ" დაასრულა თავისი ყველაზე საპასუხისმგებლო ტურნირი და ბუნებრივია, არ ძალუძს მაქსიმალური დაძაბვით თამაში.

რედაქტორი ა. გოგელია.

საქართველოს კრივის ფედერაცია და გაზეთ „ლელოს" რედაქციის კოლექტივი იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა თბილისის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის ფიზიკური აღზრდის კათედრის უფროსი მასწავლებელი

ელგუჯა (გუჯა) ივანეს ძე ხომასურიძე

და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა. რედაქციის მისამართი: 380096, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო".
ტელეფონები: რედაქტორი — 99-56-14, 93-97-50; რედაქტორის მოადგილე — 99-56-47, 93-97-59; პასუხისმგებელი მდივანი — 93-97-52; განყოფილებები: ფეხბურთის — 99-81-71, 93-97-56; მასობრივი ფიზკულტურული მუშაობის — 93-97-55; სპორტის პროპაგანდის — 93-97-51; მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის — 93-97-53; ჰადრაკის — 93-97-26; წერილების — 93-97-54; კორექტორები — 93-97-49; გამომშვები — 93-93-81; ფოტოლაბორატორია — 93-97-58; მემანქანეები — 93-97-57.

საქართველოს კპ ცკ-ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სტამბა, 380096, თბილისი — 96, ლენინის ქ. № 14. იბეჭდება ოფსეტური წესით საგაზეთო კორპუსით, ხოშარაულის. შკ. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22
ИНДЕКС 66435
უე 05835